

af den simple, at naar man skal have et Arbejde udført, da ligger det i egen Interesse at lade det udføre, naar der paa samme Tid er Arbejdsløshed tilstede; thi Arbejdsløsheden fremkalder billigt Arbejde, idet den fremkalder Trang til Arbejde. — Med Hensyn altsaa til den af den ærede Rigsdagsmand udtalte almindelige Grundsetning, kan jeg erklære mig enig med ham. — Da man imidlertid har haft Anledning til at gaae ind paa en Undersøgelse af den økonomiske Tilstand i Kjøbenhavn, forsaavidt det er muligt at opløse den gennem statistiske Data, har Indenrigsministeriet, og navnlig min ærede Formand i Ministeriet, henvendt sig til Magistraten og til den kommunale Øvrighed og ubbedt sig Oplysninger i denne Retning, og jeg skal efter den Foranledning, som Forespørgselen giver, have den Ære at meddele det ærede Thing det første Resultat af disse Oplysninger. Der er et Punkt, som naturligvis maa komme i særdeles Betragtning, naar Taler er om hele den økonomiske Stilling i en saadan By, det er Sparekassen. Det er aabenbart, at Forholdet der mellem Indbetaling og Udbetaling opløser i en ikke ringe Grad de stedfindende økonomiske Forhold; naar der er Trang tilstede, vilse Udbetalingerne i højere og mindre Grad overstige Indbetalingerne, og naar der er et økonomisk Overskud vil det Modsatte være Tilfældet. Jeg skal dog her strax tilføje to Begrænsninger, den ene, at en Betragtning af Sparekassernes Virksomhed selvfølgelig kun kan lede til Slutninger med Hensyn til de Klasser, som afbenyttede Sparekasserne — der er jo store Klasser, som ikke bruge dem — og den anden, at der kan tænkes andre Forhold, som kunne indvirke paa Udbetalingerne og Indbetalingerne end netop Vedkommendes økonomiske Stilling. Naar saaledes Rentefoden paa Pengemarkedet stiger i en betydelig Grad, vil Følgen deraf blive, at der vil være mindre Tilbøjelighed til at indsatte og større Tilbøjelighed til at drage ud af Sparekassen. Naar man nu efterseer de indkomne Oplysninger, som omfatte Vinterkvartalet fra 12te November til 11te Februar i forskjellige Aar, saa vil man finde, at i Aaret 1856—57 har i bemeldte Kvartal Indskudet været 200,850 Rb. og Ud-

dragningen 192,920 Rb.; altsaa at der er lidt Mere indbetalt end udbetalt; i Aaret 1857—58 er der i samme Kvartal indskudet 176,828 Rb. og udbraget 347,188 Rb., altsaa udtrukket overordentlig stærkt; men man maa lægge Mærke til, at det netop er steet under Indflydelsen af den særdeles høje Rentefod paa Markedet, som fandt Sted paa den Tid; i Aaret 1858—59 er der i samme 3 Maanedev indskudet 240,241 Rb. og udbraget 141,624 Rb.; altsaa har Indtællingen overstegit Udtællingen med meget nær 100,000 Rb. Med Hensyn til i den væsentlige Vinter, da er der i nævnte Kvartal indskudet 265,946 Rb. og udbraget 166,281 Rb., altsaa, ligesom i forrige Aar, omtrent 100,000 Rb. mere indbetalt end udbraget.

Jeg har allerede bemærket, at man ikke af disse Oplysninger kan drage Slutninger med Hensyn til alle Samfundsklasser, men det er aabenbart, at de dog gjælde for en heel Deel netop af de Samfundsklasser, hvormed her er Tale. Jeg skal bemærke, at det sidstnævnte Indskud forbealte sig paa 3878 Expeditioner, og Udbragningerne paa 2149 Expeditioner. — Et andet vigtigt Moment til Vedkommelse af Forholdet er naturligvis den offentlige Understøttelse. Denne staaer jo aaben for Enhver her i Landet; Ingen dør her af „Sult“; enhver Ytring, som gaaer i den Retning, maa jeg paa det Bestemteste modsigge. Ingen skal forøvrigt være mere villig end jeg til at indrømme, at det er en høist sørgelig Hjælp, at henvise til den offentlige Understøttelse, til Labegaarden, men man maa ikke høre sig, som om her var Tale for Noget om at døe af Sult. Naar man nu altsaa vil søge Oplysning om de faste Almisseledtægters Antal, da finde vi, at der i 1855 var indskrevet 87 enkelte Fattige og 282 Familier med 950 Personer; i Aaret 1856 58 enkelte Fattige og 266 Familier med 909 Personer; i 1857 90 enkelte Fattige og 186 Familier med 585 Personer; i Aaret 1858 127 enkelte Fattige og 315 Familier med 1087 Personer, og endelig i det afvigtige Aar 150 enkelte Personer og 270 Familier med 989 Personer. Der er givet mig Meddelelse om de forskjellige Klasser, hvortil